

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/274/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7717213936
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7717213936.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Anny Slovinskej v spore žalobkyne X.. F. Q., S.. XX.XX.XXXX, bytom X., F. XX, zastúpenej JUDr. Ivetou Fejlekovou, advokátkou, so sídlom Nám. Osloboditeľov 25 Michalovce, proti žalovanému X.. Q. Q., S.. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, zastúpenému JUDr. Jurajom Kusom, advokátom, so sídlom Nám. osloboditeľov 10, Michalovce, v konaní o užívanie motorového vozidla, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 25.6.2018 č.k. 12C/12/2017-37

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni priznáva náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedeným v záhlaví I. výrokom rozhodol, že žalobkyňa je oprávnená užívať motorové vozidlo značky KIA SPORTAGE bielej farby O. X. XXXCT počnúc dňom právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku, ktoré motorové vozidlo si prevezme v mieste bydliska žalovaného, II. výrokom uložil žalovanému povinnosť motorové vozidlo žalobkyni odovzdať v tento deň, III. výrokom priznal žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou žalobkyňa žiadala, aby súd upravil právne pomery strán ako manželov, k spoločnej veci, ktorá je predmetom ich bezpodielového spoluvlastníctva, pretože medzi nimi k dohode nedošlo. Súd vychádzal zo zistenia, že strany sporu majú v bezpodielovom spoluvlastníctve osobné motorové vozidlo zn. KIA SPORTAGE EVČ X. XXXCT, ako aj motorové vozidlo WV Polo EVČ X. XXXAX strieborná metalíza. V technickom preukaze motorového vozidla zn. WV Polo je zapísaný ako majiteľ žalovaný, a v technickom preukaze motorového vozidla zn. KIA SPORTAGE je ako majiteľ vozidla zapísaná žalobkyňa. Pre vzájomné nezhody s manželom (žalovaným) sa žalobkyňa odsťahovala zo spoločnej domácnosti spolu s maloletými deťmi. Vzhľadom na to, že v spoluvlastníctve manželov sú dve motorové vozidlá, tak pre svoje potreby, ako aj pre potreby detí, požiadala žalovaného o užívanie motorového vozidla zn. KIA SPORTAGE, u ktorého je vedená v technickom preukaze ako majiteľka vozidla, čo jej však žalovaný neumožnil. Súd prvej inštancie právne posudzoval vec podľa § 146 ods. 1, § 143 Obč.zákonníka (OZ) vysporiadavajúc sa s obranou žalovaného o tom, že doposiaľ prebieha konanie o rozvod a nedošlo k zániku a vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva tak, že tieto námietky na účely úpravy vzájomných vzťahov medzi manželmi k veciam v ich bezpodielovom spoluvlastníctve, nie sú právne významné. Konštatoval, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že žalovaný disponuje oboma motorovými vozidlami, ktoré patria do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu, pričom žalovaný neumožnil žalobkyni užívanie ani jedného z nich, dôvodiac nevhodným správaním žalobkyne. Majúc za zistené, že žalovaný odmieta vydať žalobkyni jedno z

viacerých spoločných motorových vozidiel, návrhu žalobkyne vyhovel. Prihliadajúc na plný procesný úspech žalobkyne v konaní, priznal jej tiež náhradu trov proti žalovanému v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný uplatniac odvolacie dôvody vymedzené § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/, h/ Civilného sporového poriadku (CSP), že neboli splnené procesné podmienky (a), že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h). Žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná mu plnú náhradu trov konania.

4. Žalovaný v odvolaní uvádzal, že súd rozhodol nad rámec žalobného návrhu, pokiaľ druhým výrokom uložil žalovanému povinnosť predmetné motorové vozidlo vydať, tvrdil, že výrok rozhodnutia je nevykonateľný a pre budúcnosť vylučuje žalovaného z užívania predmetného motorového vozidla, aj keď obaja z manželov majú právo na užívanie veci, čo znamená, že rozhodnutie súdu je nezákonné. Súčasne považoval rozsudok za predčasný, lebo nedošlo k zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom žalovaný vo väčšej miere finančne prispel na zakúpenie sporného motorového vozidla, čo malo byť v konaní zohľadnené.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že napadnutý rozsudok netrpí žiadnou z vád označených žalovaným, z ktorých dôvodov navrhovala rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a priznať jej náhradu vzniknutých trov.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Rozsudok je vo výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 14.2.2019 o o 10.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP.

8. Žalovaný uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/ f/, h/ CSP. Skúmanie splnenia procesných podmienok v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP je úradnou povinnosťou súdu počas celého konania. Ide o podmienky, definované v § 161 ods. 1 CSP, za ktorých súd môže vo veci konať a rozhodnúť. Ak ide o odstrániteľnú podmienku, súd sa pokúsi odstrániť ju a v prípade neodstrániteľnej podmienky konanie zastaví. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia procesných práv priznaných jej v súdnom konaní na účely ochrany jej práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, ktoré nespĺňa požiadavky vymedzené § 220 ods. 2,3 CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii

práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

9. Odvolací súd nezistil naplnenie žiadneho z odvolacích dôvodov. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Odvolací súd pri prejednávaní odvolania obligatórne zaoberá splnením procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP) aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Prihliada na procesné vady, ktoré zakladajú tiež zmätočnosť rozhodnutia, ak ich dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Medzi porušenie procesných podmienok konania sa zaradzuje aj rozhodnutie „ultra petit“, teda nad rámec toho, čo malo byť podľa žaloby predmetom sporu. Žalobkyňou formulovaný petit žaloby ako je vymedzený I. výrokom rozsudku v sebe zahrňoval aj povinnosť žalovaného na vydanie veci. Súd nie je viazaný výslovne znením rozhodnutia, ak rozhoduje v rozsahu toho, čo žalobca skutočne žiada (obdobne NS SR sp.zn. 5 Cdo 254/09), ak použitím iných, ďalších slovných vyjadrení vo výroku rozhodnutia sú vyjadrené rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa žalobca domáhal nie úplne perfektným žalobným petitom. Námietky žalovaného sú však v tomto prípade neopodstatnené aj z dôvodu, že povinnosť žalovaného na vydanie (odovzdanie) motorového vozidla ako je vymedzená II. výrokom rozsudku, mu bola uložená na základe samostatného návrhu žalobkyne na zmenu žaloby. Zmena žaloby bola pripustená na základe návrhu žalobkyne na pojednávaní dňa 25.5.2018, na ktorom boli obe strany sporu ako aj ich právni zástupcovia prítomní. Na pojednávaní súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný vydať motorové vozidlo žalobkyňi v deň právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť jeho vyhlásením, keďže voči nemu nie je prípustné odvolanie (§ 37 CSP a contrario). O zmene žaloby bolo rozhodnuté na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá v zhode s § 142 ods. 1 CSP, a nakoľko sa tak stalo za prítomnosti všetkých subjektov, ktorých sa zmena týkala, nebolo potrebné ani osobitné doručovanie uznesenia. Postupom a rozhodnutím súdu o povinnosti žalovaného na vydanie veci, tak nedošlo k naplneniu žiadneho odvolacieho dôvodu.

11. V bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka (§ 143 OZ).

12. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne. (§ 145 ods. 2 OZ). Ak dôjde medzi manželmi k nehode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého z nich súd (§146 ods. 1 OZ).

13. Je nesporné, že predmetom bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu sú aj motorové vozidla zn. Volkswagen Polo a zn. KIA Sportage, ktorého užívania sa žalobkyňa v konaní domáha. Námietky žalovaného v odvolaní, že nedošlo k vyporiadaniu a zániku bezpodielového spoluvlastníctva, sú vo vzťahu k predmetu sporu bez právneho významu, pretože základom práva žalobkyne na užívanie veci je práve existencia bezpodielového spoluvlastníctva, z ktorého plynie aj oprávnenie každého z manželov na užívanie veci patriacich do spoločného majetku. Právo na užívanie veci patrí každému z manželov bez zreteľa na to, kto a v akej miere sa o nadobudnutie veci pričínil. Pokiaľ predmetom bezpodielového spoluvlastníctva je viacero samostatných vecí slúžiacich rovnakému alebo obdobnému účelu, u ktorých prichádza do úvahy paritné rozdelenie ich užívania, niet dôvodu, aby za situácie ako vznikla v prejednávanom spore, keď jeden z manželov užíva všetky takéto veci (motorové vozidlá), súd upravil práva k spoločným veciam tak, že každý z manželov bude oprávnený na užívanie niektorej z týchto vecí. Účelom úpravy práv podľa § 146 ods. 1 OZ je vyriešenie konfliktnéj situácie medzi manželmi. Je nepochybné, že žalovaný má k dispozícii všetky motorové vozidlá patriace do bezpodielového

spoluvlastníctva, a bez vážneho dôvodu, iba s odkazom na negatívne vzťahy so žalobkyňou, odmieta jej umožniť užívanie niektorého z vozidiel. Javí sa nielen ako rozumné a správne, ale aj ako spravodlivé a zákonu zodpovedajúce, aby práva medzi stranami sporu boli upravené tak, že žalobkyňa je oprávnenou práve na užívanie toho motorového vozidla, v ktorého dokladoch je zapísaná ako prevádzkovateľ a majiteľ vozidla (zák.č. 8/09 Z.z. o cestnej premávke, zák.č. 381/01 Z.z. o povinnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel), bez ohľadu na fakt, že motorové vozidlo až patrí do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu do času jeho vypořádania. Žalovaný má k dispozícii ďalšie motorové vozidlo, v ktorého užívaní mu žalobkyňa nebráni, ani sa nedomáha tohto oprávnenia. Úprava a užívanie motorového vozidla len na určitú vymedzenú dobu v tzv. striedavom režime medzi manželmi, by bola opodstatnená len za situácie, že u každého z nich by vyvstala potreba užívania takejto jedinečnej veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva, čo v konaní nebolo tvrdené ani zistené. V prípade, ak je v bezpodielovom spoluvlastníctve viaceru vecí slúžiacich rovnakej potrebe, je možné, aby v prípade sporov medzi manželmi, bol za užívateľa jednotlivu určenej veci určený len jeden z manželov na čas, po ktorý nedôjde k dohode o spôsobe vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva. Vyhoveniu návrhu žalobkyne teda nebránili žiadne zákonné ani procesné prekážky a výrok rozhodnutia súdu zodpovedá racione legis ustanovenia § 146 ods. 1 OZ.

14. Zákonu zodpovedajúce je aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania vychádzajúce zo zásady procesného úspechu v konaní, keď procesne úspešnej žalobkyňi patrí podľa § 255 ods. 1 CSP plná náhrada trov konania.

15. O trovách konania strán sporu vzniknutých v odvolacom konaní bolo rozhodnuté v súlade s § 396 ods. 1 aplikujúc § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalovaný ako odvolateľ neúspešný, preto nárok na náhradu vzniknutých trov bolo priznané žalobkyňi. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).